

BRYGGERIKLUBBENS:

medlemsblad - 2 - 2001

Innehåll nr 2 2001

- Redaktörens spalt 2
Ordföranden har ordet 3
Ändringar i medlemslistan 4
Bryggeribesök i Uppsala och Stockholm 5
Protokoll från styrelsemöte 10
Årets etikett 2000 12
Bryggeriet Bredaryds Wärdshus 13
Vimmerby bryggerier 14
Bestörtning på Pripps i Högsbo 28
Krav på konkurs för Bryggeriet i Ystad AB 29
Färsköl bryggs i Ystad igen 30
Hästkrafter på Carlsberg 31

- BRYGGERIKLUBBEN -

FÖRENING FÖR SAMLARE OCH BRYGGERIINTRESSERADE
 *****

*KLUBBEN BILDADES 1982 OCH BESTÅR AV PERSONER I SVERIGE, DANMARK,
 NORGE OCH FINLAND MED ETT AKTIVT INTRESSE FÖR BRYGGERIINDUSTRIN*

STYRELSE:

Sören Borgström (ordförande), Björn Harnby (sekreterare),
 Rickard Laisfeldt (kassör)
 Patrik Berglund och Ove Grip (övrige ledamöter)

Medlemsbladets redaktör: Ove Grip, tel: 026-12 82 85, E-post: ove.grip@ab-online.nu

Bryggeriklubbens medlemsblad utkommer som regel 4 ggr/år

Manusstopp: 10/3, 10/6, 10/9 och 10/12

Föreningens postgiro: 37 74 32-0 Föreningens bankgiro: 5304-6942

Föreningens E-postadress: bryggeriklubben@yahoo.com

Adresser:

Sören Borgström, Runvägen 6, 137 55 Tungelsta
 Björn Harnby, Persikogatan 284, 426 56, Västra Frölunda
 Rickard Laisfeldt, Medlevägen 281, 931 98 Skellefteå
 Patrik Berglund, Malmgatan 28 B, 774 43 Avesta
 Ove Grip, Bäverstigen 22, 806 41 Gävle

*****

Hej!

Här kommer, sent omsider, medlemsbladet. Det är försenat av flera skäl. Ett är avvecklingen av ett dödsbo, som har tagit mycket av min tid och kraft i anspråk. Ett annat är det varma, för att inte säga heta, vädret, som medfört att jag helt enkelt inte har orkat att göra medlemsbladet när jag kommit hem på kvällarna. Men nu har jag semester och har tid att få i ordning bladet.

I det förra medlemsbladet skrev jag om den ölskola som jag med flera deltagit i. Nu har jag fått ölet vi bryggde. Dess namn är Samlarbrygd och jag har fått åtta flaskor och nio etiketter. Dessa etiketter torde bli riktiga rariteter i samlarkretsar.

Vi skulle brygga ett underjäst lageröl med en alkoholhalt på 5 procent och något mörkare färg än Carlsberg Export. Den skulle få en beska på 28-30. Resultatet blev ett gott öl med den färg vi tänkt. Det fick en alkoholhalt på 6,1 volymprocent, en stamvörtsstyrka på 13,4 % och en beska på 30,5 BU. Jag har ännu bara unnat mig en

flaska. Risken finns att jag kommer att spara det tills det blir för gammalt. Så här ser etiketten ut.

Jag läste häromdagen en artikel i en
 Fortsättning sidan 4

ordföranden har ordet!

Tungelsta i juni 2001.

Bäste samlarkollega och läsare !

Sommaren är kommen till oss alla , må den glädja oss detta år .

På årets första sammankomst , hade vi också rena sommarvädret och alla var glada och tack-samma för det. Det började med besök på Slottskällans Bryggeri i Uppsala, där vi blev väl och hjärtligt välkomnade av Hans Finell (med vacker assistent) som generöst bjöd på Slottskällans goda produkter. Efter detta och returresa till huvudstaden, besöktes Gamla Stans Bryggeri (och restaurang), där vi fick en fin visning av bryggaren Kent Högberg som även han bjöd generöst på gott Färsköl. Efter detta avnjöt vi alla en mycket god middag.

Bryggeriklubben och dess besöksgrupp, vill med dessa rader tacka Slottskällan Bryggeri och Hans Finell samt Gamla Stans Bryggeri och Kent Högberg, för att ni satte ” guldkant” på vårt vårmöte den 19 maj 2001. Dagen avslutades på det mysiga Zinkensdamms vandrarhem med bytesmötet, som tyvärr fick en mindre bra epilög. Om detta går att läsa i styrelsemötesprotokollet. De 38 deltagarna var troligtvis ganska nöjda med dagen (med ett undantag).

Något som jag glömde berätta i Stockholm var att vinnaren av omröstningen om Årets Etikett 2000, för fjärde året i rad vanns av Grebbestads Bryggeri med dess julölsetikett. Det blir åter till att gratulera Lars Wennerås med personal och konstnären Sinisha Bozunovic.

Nummer 2 i omröstningen blev Broölet från Bryggeriet i Ystad. Ett företag som för närvarande har vissa problem som måste klaras upp.

Den 10 maj kom beskedet om vilket bryggeri på västkusten inom Carlsberg Sverige som upphör med sin verksamhet under 2002. Det blir bryggeriet i Västra Frölunda som upphör och bryggeriet i Falkenberg som fortsätter sin drift.

Detta påverkar inte vårt höstmöte, utan vi är välkomna att besöka ” Pripps Göteborg ” den 29 September. Inbjudan kommer till de samlande medlemmarna i början av augusti.

När det gäller nya öletiketter som våra samlare får med varje utskick, så kan det som kommer med detta medlemsblad beskrivas som ett ” bottennapp ”, ty vi har inte tidigare haft så lite nya etiketter att förmedla. En orsak är att det inte finns så mycket nytt att få som förr om åren och det beror på att mycket kommer endast på burk och att många små bryggerier har upphört. En annan orsak är att jag själv inte varit ute på bryggeribesök denna vår.

Däremot får alla som var samlande medlemmar under år 2000, en present från f.d. Bryggeri AB Falken / Falcon Bryggerier i form av äldre etiketter från deras arkiv.

Jag önskar er alla en skön sommar.....

Redaktörens spalt...forts från sidan 2

tidning (Dagens Industri den 5 juli 2001) som glädde mig. Artikeln handlar om Banco Bryggeri. Enligt rubriken till tidningsartikeln går "Banco Bryggeri mot fornstora dar". Enligt artikeln har Banco de två senaste åren haft en ny ägare, Västerledens Invest, som varit välgörande för det en gång i tiden femte största bryggeriet i Sverige. Den nye VD:n Per Boström säger att Banco ska återföras till sin plats bland de största svenska bryggerierna. Målet är att inom några år ta fem procent av den svenska bryggerimarknaden.

Ny styrelseordförande i bryggeriföretaget är Christer Skantze, som stammar från den anrika bryggarfamiljen som byggt upp det

som idag är danskägda Falcon.

Låt oss hoppas att Banco lyckas med sin satsning. Det behövs lite motvikt till den jätte som nu är oslagbar(?) etta på den svenska bryggerimarknaden.

Den 20 juli reser jag och min familj till London på några dagar. Jag har varit London ca tolv gånger men jag har inte varit där sedan jag började samla på öletiketter för omkring tolv år sedan. Jag förväntar mig att hitta många nya etiketter och, inte minst, välsmakande ale i den engelska huvudstaden. Jag kanske berättar om detta i min nästa spalt.

Jag önskar alla läsare en härlig semester, som väl de flesta av er redan har påbörjat.

Redaktören

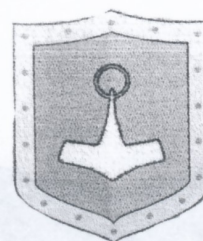
ÄNDRINGAR I MEDLEMSLISTAN:

- 61. Guttsta Bryggeri AB(har upphört)
- 63. Ekett AB,Wilhelm Trotzig(upphört som medlem)
- 72. Falcon AB,Holmsund(har upphört)
- 100. Zeunerts/Nya Munkbo AB(sammanslagning av bryggerier)
- 144. Nya Munkbo AB(upphör som egen medlem)

Nya medlemmar:

- 169. Martin Andersen, Brøholtskogen 5, N-3430 Spikkestad, Norge, tel: 0047 – 31 28 93 22, 91 39 06 98, fax 31 28 93 21.
Samlarområden: Öletiketter(hela världen), pins, underlägg, kort, glas, flaskor(spec Norge).
- 170. Björn-Terje Nilssen, Idrettsveien 30, N-8640 Hemnesberget, Norge, tel: 0047 – 75 19 10 04, 41 23 03 55, 75 15 50 40(arb).
Samlarområden: Etiketter från Norge, Sverige, Danmark.
- 171. Steinar Klausen, 1. Nöste Terrasse 5, N-3400 Lier, Norge, tel: .E-mail: steinator@c2i.net.
Samlarområden:

Bryggeribesök i Uppsala och Stockholm

Den 19 maj 2001 ställde 38 medlemmar i Bryggeriklubben och anhöriga till medlemmar färden till Uppsala. Det var åter dags för en av årets två höjdpunkter - Bryggeriklubbens bryggeribesök och bytesmöte. Det hela inleddes i Uppsala där Slottskällans Bryggeri skulle besökas.

Bryggeriets VD Hans Finell hälsade oss välkomna och visades oss upp i ett rum med en lockande bardisk. Medan vi fick pröva på många av de intressanta sorter som bryggeriet tillverkar berättade Hans lite om bryggeriet. Slottskällan hade fötts som idé för 4-5 år sedan. Som förebild för idén hade en bryggeripub i USA stått.

1998 hade alla bitar och pengar funnits på plats och Hans hade tillsammans med Jonas Andersson och Urban Nilsson börjat bygga bryggeriet. De första produkterna var Premiär och Svart. Därefter hade Kloster kommit och en julöl till julen 1998 - Nisse. Till skillnad från de flesta julöl som är mörka och lite söta var Nisse inte sött men kryddat.

Våren 1999 kom en lageröl, Blond, in i sortimentet. Blond följdes av ett veteöl - det första i Sverige - Vit och ännu ett veteöl, nu ofiltrerat, Vrak, med annan jäststam än Vit. Påsköl har också ingått i sortimentet. Bryggeriet räknar med att komma ut med ny mörk ale med namnet

London i augusti i år.

Enligt Hans kan Slottskällan inte konkurrera med de stora bryggerierna med priserna. Däremot kan bryggeriet konkurrera med sina ölsorter (vilket undertecknad helt stämmer in med).

Efter rundvandring i bryggeriet och flera öl var det dags att bryta upp. Hans tackade på sedvanligt sätt för det trevliga och generösa besöket, varpå färden ställdes mot Stockholm och Gamla Stans Bryggeri.

I Gamla Stans Bryggeri hälsades vi välkomna av Kent Högberg, som berättade om sitt bryggeri. Vi bjöds på öl, och eftersom det endast fanns en sort att välja på bjöds ölet generöst ur tillbringare.

Gamla Stans Bryggeri hade varit i drift sedan 1995. Den numera enda produkten, Gamla Stans Färsköl, är ofiltrerat och opastöriserat. Den tappas på 50 cl-flaskor och på 40 cl-bügelflaskor. Malten är svensk och humlen tysk.

Vi fick titta på bryggeriet i omgångar. Efter rundvandringen intog vi en välsmakande middag i restaurangen. Sedan Kent Högberg vederbörligen och mycket välförtjänt tackats för att klubben fick besöka bryggeriet gick färden till Zinkensdamms vandrarhem och det väntande bytesmötet.

OG

Deltagare

Per Berggren
Patrik Berglund
Bengt Borg
Sören Borgström
Erik Brorsen
Lis Brorsen
Sören Clavebring
Marie Forsberg
Tomas Forsberg
Niels Gravesen
Ove Grip
Björn Hamby
Helge Hoff

Mikko Hovi
Göran Jalstrand
Tuffe Jansson
Torben Jenson
Harald Karlson
Kjell Kvick
Sven Lagerqvist
Eva Laisfeldt
Rickard Laisfeldt
Lennart Larsson
Åke Liñdfors
Christer Löw
Leif Nilsen

Hans-Göran Nilsson
Kjell Nilsson
Ole Olsen
Arne Persson
Veikoo Roos
Erik Schauman
Jan Solberg
Lena Stenlund
Claes Svensson
Per Söderberg
Torbjörn Söderberg
Henrik Unnerbrant

Så här ser Slottskällans Bryggeri ut utifrån

Bryggeriets lockande bardisk...

24 hours in a day, 24 beers in a case. What a coincidence!?
--Stephen Wright

...från vilken många goda sorter bjöds

Hans Finell tackas mycket välförtjänt

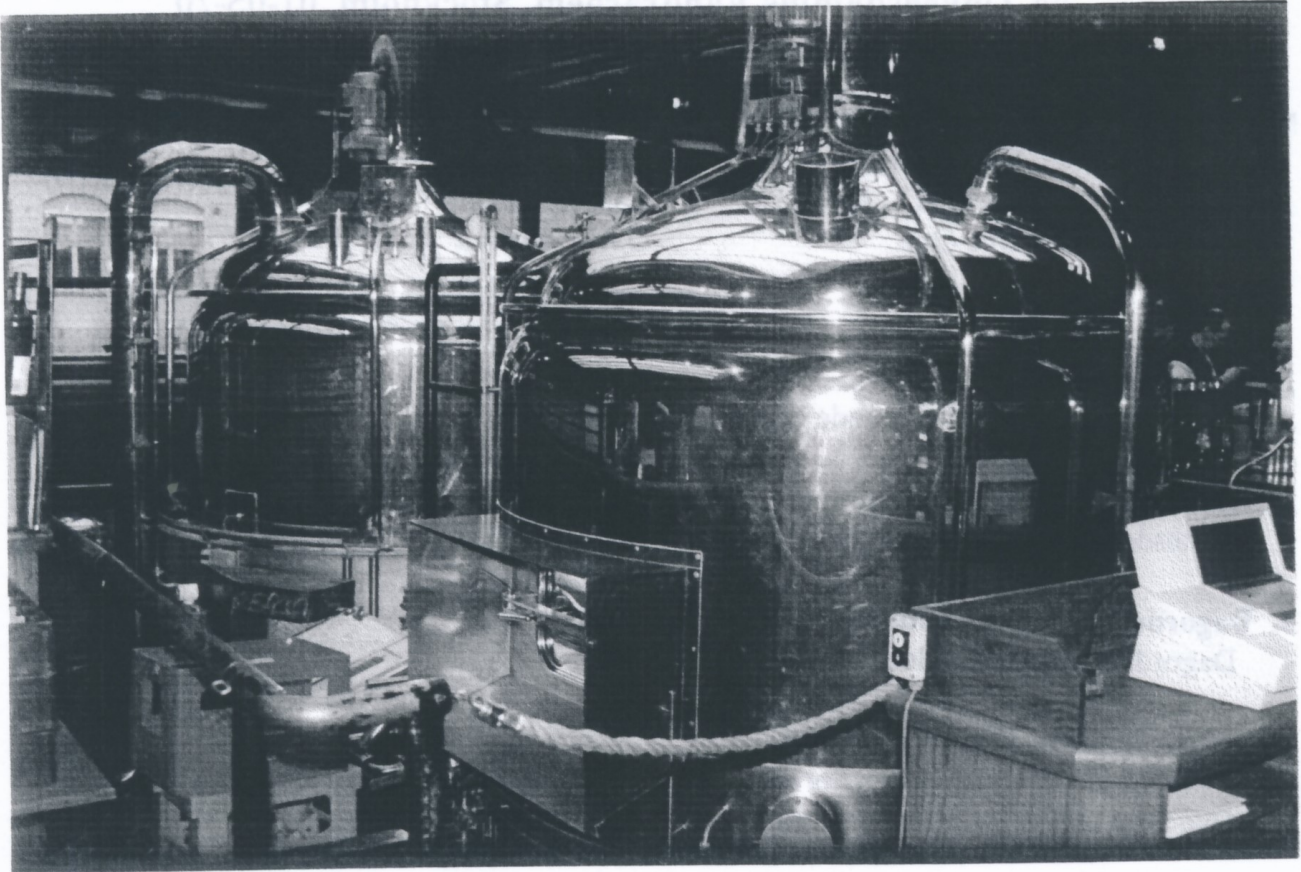

I Gamla Stans Bryggeri togs vi emot av Kent Högberg

Vi bjöds frikostigt på vällsmakande färsköl

Bryggeripannor i Gamla Stans Bryggeri

På bytesmötet gjorde många fina fynd

Fotograf har denna gång varit Per Berggren

Styrelsemöte för BRYGGERIKLUBBEN
på Zinkensdamms Vandrarhem, Stockholm, 01-05-20

Närvarande:	Sören Borgström	Ordförande
	Björn Harnby	Sekreterare
	Rickard Laisfeldt	Kassör
	Ove Grip	Övrig ledamot
	Patrik Berglund	Övrig ledamot

1. Mötets öppnande.

Mötet öppnades av Ordförande Sören Borgström.

2. Kallelse till mötet, godkännande.

Mötesdeltagarna godkände kallelsen till mötet.

3. Dagordningens godkännande.

Dagordningen godkändes.

4. Val av mötesfunktionärer.

Till mötesordförande valdes Sören Borgström och till mötessekreterare Björn Harnby. Ove Grip utsågs att jämte ordförande justera protokollet.

5. Medlemssituationen.

Sören och Rickard redovisade medlemssituationen.

1 samlade medlem och 2 stödjande medlemmar har ännu ej betalt medlemsavgiften.

2 nya norska samlare, Martin Andersen och Steinar Klausen, har sökt och beviljats medlemskap.

1 samlare kommer att uteslutas ur klubben p.g.a. oetiskt agerande. Mer om det under pkt 8.

6. Klubbens ekonomiska situation.

Klubbens tillgångar uppgår till ca 30.000 kr. Situationen är stabil.

7. Kommande möten.

Höstmötet 2001 är avsett att hållas på Pripps Bryggeri i Göteborg.

Sören kollar upp om detta går att genomföra med tanke på nedläggningssituationen.

Alternativ till Pripps kommer att utredas.

Vårmötet 2002:

Liggande förslag är Jämtlands Bryggeri tillsammans med Borns Bryggeri i Alfta.

Höstmötet 2002 – Klubbens 20-års jubileum.

Vi jobbar på att i första hand försöka få detta förlagt till Kopparbergs Bryggeri.

8. Gårdagens träff.

Bryggeribesöken i Uppsala (Slottskällans Bryggeri) och Stockholm (Gamla Stans Bryggeri) var 2 mycket positiva upplevelser. Vi blev väl bemötta och rikligt undfägnade med gott öl. Båda bryggerierna verkar mycket välskötta och framgångsrika.

Däremot inträffade på samlarmötet på kvällen, som i övrigt var trevligt och positivt, en ytterst otrevlig incident. En samlare ertappades med att försöka stjäla 2 mycket ovanliga etiketter från en samlarkollega. Hans försök observerades dock av en tredje samlare. Ställd mot väggen erkände han sitt tilltag.

Styrelsemöte för BRYGGERIKLUBBEN
på Zinkensdamms Vandrarhem, Stockholm, 01-05-20

Styrelsen har därför p.g.a. detta, med stöd av §7 i våra stadgar, beslutat att med omedelbar verkan utesluta honom ur klubben.

Detta beslut kan överklagas på kommande årsmöte.

9. Nya och övriga frågor.

Förslag på ersättare för Björn, som sekreterare i klubben, finns. Sören jobbar vidare på detta till årsmötet.

Sören har fått löfte om hjälp av Veikko Roos med sortering av läsketiketter.

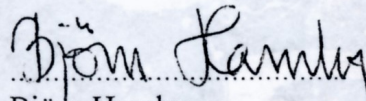
Veikko fixar också, under sommaren, utskicket av etiketterna från Falcons Bryggeri.

Veikko får ersättning för sitt utlägg för införskaffandet av etiketterna från Estland (Hammarby- och Gnaget-etiketterna) i form av svenska etiketter.

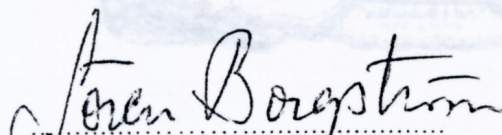
10. Avslutning.

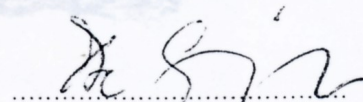
Mötesordföranden avslutade därefter mötet.

Sekreterare.

Björn Harnby

Justeras:

Ordförande: Sören Borgström

Justeringsman: Ove Grip

Hej mitt namn är Björn Blomquist

Finns det några människor i er förening som samlar ölflaskor.
Mig veterligt känner jag bara Lasse Swarz Bredaryds Vårdshus som också håller på.

Min samling uppgår i dag till ca: 2000 st , ca 1950 utav dem är öppnade.
Vore tacksam om några tips.

MVH

Björn Blomquist
Noaks väg 25
393 63 Kalmar

meiladress: b.blomquist@telia.com

”ÅRETS ETIKETT 2000”

Omröstningen till årets etikett 2000 fick 56 medlemmar att avge röster/poäng, sammanlagt 335. Segrade gjorde

Följande etiketter fick flest röster/poäng

1. Grebbestads Julöl	66 poäng
2. Broölet	57 " -
3. Zeunerts	37 " -
4. Jahki	32 " -
5. Juleljus	31 " -
6. Nils Oscar	22 " -

Without question, the greatest invention in the history of mankind is beer. Oh, I grant you that the wheel was also a fine invention, but the wheel does not go nearly as well with pizza.

--Dave Barry

Bryggeriet Bredaryds Wårdshus

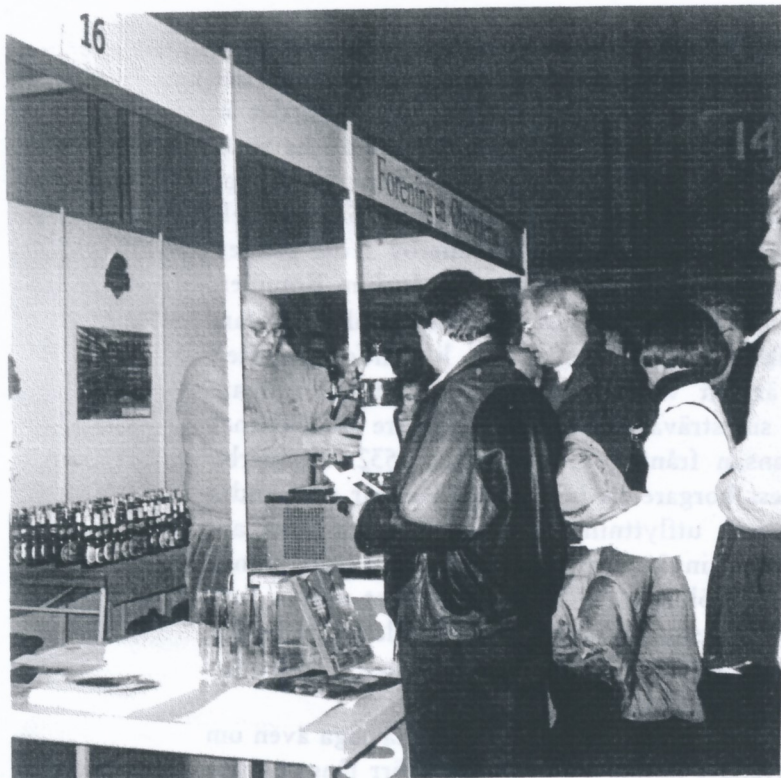
Bryggeriet Bredaryd deltog på Danmarks første ölfestival i Köpenhamn, som var en kæmpe succes med over 4000 mennesker (deraf mange fra Sverige, Norge, Tyskland, Belgien, Island og Færøerne.)

Topscoren på ölfestivaler, sidst på Öresund Beer & Whisky Festival, hvor man vandt to af de tre opstillede öl, 2 stk. gulddiplomer. Den ene blev kåret som publikums favorit, Bredaryd Färsköl, samt Extra Strong Schartzbier.

På denne Ölfestival var det en Chokoladestout på 7,3 %, som severes på fad, som blev en publikumsmagnet, hvor folk stod i kø begge dage efter denne öl. Samlerforeningen "FORT" stød for udskænkning af öl. Lars Schweitz kom og stillede anlægget op, og kørte tilbage til bryggeriet, hvor der var en stor fest. Så "Fort" Formanden Erik, Lis og Leif havde et par travle dage. Det var en aftale med mellem Bryggeriet, Finn Christiansen og Erik Brorsen i Malmö, som gjorde at Bryggeriet kom til Köpenhamn.

Alle bryggeriets produkter er lavet uden kunstige tilsætningsstoffer, de er upasteuriseret, ufilteret og indeholder naturlig kulsyre.

Vi håber at Ölfestivalen i Köpenhamn, laver diplomer næste år ,så der kommer flere bryggerier til.

Erik Brorsen sköter utskänknigen

Lars Schweitz och Erik Brorsen har mycket att bestyra

Text och bild: Leif Nielsen

Här kommer ytterligare ett avsnitt ur boken Aktiebolaget Nya Centralbryggeriet 1899 - 1949

VIMMERBY BRYGGERIER

av Olov Andersson

Hans Jakobsson
Bryggeriets nuvarande disponent

A. Före år 1905.

Vimmerby skulle inte utan fog kunna göra till sin den gamla hanseatiska devisen "Fluctuat nec mergitur" — det gungar på tidens böljor, men det går inte under. Stort i folkmängd har Vimmerby aldrig varit, men det är en efter svenska förhållanden uråldrig stad, och den har visat sig ha småländsk livskraft och sundhet; kolera lär aldrig ha gått i Vimmerby. Enligt gamla anteckningar var samhället stad redan under 1100-talets tidigare del; en aldrig notis lyder: "Anno 1192 den 4 aug. är Wimmerby 3:dje gången uppbränd af danskarne, och anföraren för de danske var Joakim Romuler, som skiedde uti Konung Swerker den 3:dies tid". Kanske skulle det vara oförsiktigt att blint lita på riktigheten av denna och liknande uppgifter, men fullt historiskt bestyrkt är, att Vimmerby under 1300-talets tidigare hälft åtnjöt stadsprivilegier. I sin strävan att stärka de större sjöstädernas konkurrenskraft gentemot Hansan fråntog Gustaf Vasa 1532 Vimmerby stadsrättigheterna och ålade dess borgare att inflytta till Kalmar eller andra större städer i riket. Någon större utflyttning torde dock ej ha blivit av; efter allt att döma har Vimmerby i invånarantal och betydelse, trots plundringar av danskar och andra hemsökelse — bl. a. brann det nästan fullständigt ner år 1683 — hållit sig ganska väl under det följande århundradet, och den 14 jan. 1604 återfick det av Karl IX de stadsrättigheter, som hans fader avskaffat. Sedan dess ha de ej förlorats.

"Wie Betlehem in Juda klein und gross" skulle man kunna säga även om Vimmerby. Med sina 4.000 invånare kommer det nu som förr långt ner på listan bland Svea rikets städer — men sedan uråldriga tider har det jämte Värnamo varit centrum för den småländska oxhandeln, som i gamla tider betydde långt mer än man i allmänhet tror, och från Vimmerby såldes en mängd oxar till Danmark, Tyskland och Östersjöprovinserna. Nu har ox-

handeln för länge sedan sett sina bästa tider, men liksom i Tyskland små städer som Kulmbach och Erlangen nått ryktbarhet vida ut över landets gränser, så har under 1900-talet namnet Vimmerby-pilsner varit känt och varan serverats från Ystad till — om inte Haparanda, så åtminstone Gävle, och det är vackert så. Om man möjligen frånser Göteborg, har i själva verket ingen landsortsstad frambragt så konkurrenskraftig och berömd pilsner som det lilla Vimmerby under tiden efter sekelskiftet.

I samband med de nya stadsprivilegierna 1604 hade Karl IX bestämt, att 4 borgare i staden skulle ha rätt att brygga öl till avsalu. De voro i gengäld skyldiga att hålla offentliga värdshus samt driva gästgiveri med skjutsning. Emellertid stannade nog mycket av denna inrättning på papperet, ty när borgerskapet 1642 begärt att få fritt brygga i hemmen, blev svaret en kraftig skrapa från Kristinas förmyndarregering, och magistraten ålades tillse, att bryggerhus inrättas i staden och bryggare tillsättas, "så många som tarvas och därav kunna få sin nödort". Emellertid nämnes 1799 i en förteckning över handlande och hantverkare i staden ingen bryggare. Frammot mitten av 1800-talet funnos visserligen två värdshus och tre krogar utom stadskällaren, men eget bryggeri fick staden först 1856, och det producerade blott svagdricka samt — senare — läskedrycker. Ölet togs utifrån, mest från Eksjö, Hultsfred och Oskarshamn.

Ett annat, mindre svagdricksbryggeri fanns under 1880-talets början, men dess innehavare gjorde under år 1884 konkurs. Det inropades av en hem-

Bengt Carlsson
Kassör

mansägare från Frödinge, och den förre ägaren fick sköta det med hjälp av en bryggmästare och en dräng, men redan 1887 gjorde även den nye ägaren konkurs — det var förresten samma år, som det förbjöds att hålla svin inne i staden. Idyllen levde dock kvar; kring 1880 fanns ingen kommunalskatt, debet och kredit gingo ihop ändå, och först vid 80-talets mitt infördes den nyheten. Utdebiteringen blev 1 krona per bevillningskrona.

År 1888 voro planer å bane att anlägga ett större bryggeri invid Vimmerby. Ett konsortium planerade uppförandet av ett bryggeri för 75- å 100.000 kronor och att ej blott förse staden med dess behov av maltdrycker utan också konkurrera med Oskarshamns- och Hultsfredsbryggerierna, som hade nederlag i Vimmerby, på deras egna hemmaplaner. Emellertid blev det ingenting av med den planen.

Sedan april 1894 tjänstgjorde som kassör i Piehls bryggeri i Västervik en ung man, Per Olsson, född 1862 i Bollnäs socken. Piehls pilsner var inte särskilt älskad i nejden, det visade sig vara bättre affär för företaget att ta

pilsner från Hamburger Bryggeriet i Stockholm och sälja. Men Olsson förstod att ett på rätt sätt lett företag i branschen skulle kunna ge pengar, och höll utkik efter en lämplig startplats. En bekant till honom, apoekare A. E. Lindham i Vimmerby, rådde honom att försöka där — ingen konkurrent fanns på platsen, arbetslöner och material voro billiga, och Lindham trodde, att om blott bankdirektör Reinhold Carlsson bleve intresserad, skulle det nog gå bra att få ihop startkapital. Carlsson var liksom Olsson en selfmade man. Han kom från Alem, en socken mellan Mönsterås och Kalmar, och började sin bana i Vimmerby som springpojke, men var vid sin död Vimmerbys rikaste man. Han hade järn- och specerihandel samt drev stora trävaruaffärer och var tack vare sin rikedom smått självhärskare över Kalmar Enskilda Banks avdelningskontor i orten. Som direktör där kunde han inom vida gränser acceptera växlar och lån. Annandag påsk 1899 kom Olsson första gången till Vimmerby, och fastän Carlsson var en rätt sträng, t. o. m. despotisk herre, lyckades Olsson med den för honom utmärkande och för hans blivande bana så värdefulla förmågan att "ta folk" få Carlsson till troende — på företagets framgång. En förberedande teckningslista, som Olsson iordningställt, pryddes snart med namnen på stadens och nejdens dåtida ledare: förutom bankdirektör Carlsson och naturligtvis Per Olsson, tecknade sig häradsförordning Oscar Björkman, Vimmerby, major Baltzar Carleson, ägare av Storebro bruk, samt brukspatron Henric Nordström på Ahlhult, Pechlins gamla domän, för varierande belopp samt ställde sig som inbjudare.

Att Vimmerbys fyra "kungar" stodo bakom företaget borde ha varit en borgen för glänsande avsättning av aktierna, men när Olssons planer på bryggeri i Vimmerby blevo kända, avrådde honom alla hans vänner — "inte går det med bryggeri i det lilla Vimmerby". Staden hade visserligen sedan 1876 järnvägsförbindelse med yttervärlden, ty nämnda år blev järnvägen Vimmerby—Hultsfred tagen i bruk, men det jävar inte omdömet, att kommunikationerna voro dåliga, folkmängden liten, blott c:a 2.200, och i det närliggande Hultsfred fanns redan ett ölbryggeri, som — jämte andra — hade nederlag i Vimmerby. Det var ont om pengar och ont om folk med tro på företagets framtid, och, som redan antytts, aktieteckningen gick trögt. Även Wimmerby-Tidningen hade ställt sig litet tveksam, vilket framgår av en redaktionell notis den 1 sept. 1899:

"Centralbryggeriet i Wimmerby, som redan fått sitt minimikapital fulltecknad på ett par, tre månader, något som lofvar godt för framtiden, kommer att ligga på den så kallade Lillkampen och derinvid erhålla det aldra bästa vatten som kan finnas. Wi hafva varit litet tveksamma om en dylik affär skulle löna sig härstädes, men då de uti såväl Gambrini rike mera försigkomna som uti affärsväg litet erfarna påstå, att det nya Wimmerbybryggeriet, med ett aktiekapital på 100 à 150 tusen kronor, skall löna sig, så få vi väl tro dem."

Den mera nykterhetsvänliga lokalkonkurrenten Wimmerby-Kuriren hade redan den 18 april samma år haft en liten blänkare om det nya företaget:

"Ett tidsenligt bryggeri lär ett konsortium affärsmän med ett aktiekapital af 200.000 kronor ha för afsikt att anlägga i Wimmerby, skrifves till ÖC."

Wimmerby-Tidningens spalter innehöllo först den 11 september följande notis:

"Nytt bryggeri i Wimmerby.

Sedan minimikapitalet i det under bildning varande aktiebolaget Central-Bryggeriet nu är fulltecknad, äro aktietecknare genom annons i dagens tidning kallade till konstituerande bolagsstämma tisdagen den 12 september 1899 kl. 12 midd."

Sammanträdet hölls å Stadshotellet, och ur denna ringa början till ett landsortsbryggeri har framvuxit en av Sveriges största bryggerikoncerner.

Vid granskning av då framlagda tolv teckningslistor befanns, att å de samma tecknats 251 aktier à 250 kronor. Och som minimikapitalet sålunda blivit fulltecknat, beslöto de närvarande enhälligt att konstituera sig till bolag under benämning Aktiebolaget Nya Centralbryggeriet.

Vid härefter företagna val utsågos:

- 1) till verkställande direktör Herr Per Olsson;
- 2) till styrelseledamöter: Herrar Oscar Björkman, Baltzar Carleson, Reinhold Carlsson och Henric Nordström;
- 3) till styrelsesuppleanter: Herrar Erik Enéll och Gustaf Odencrantz;
- 4) till revisorer: Herrar Erik Lindham och Thure Wikander;
- 5) till revisorssuppleant: Herr A. E. Lindström.

På förslag av verkställande direktören antogs Herr Carl Andersson Hagen till bryggmästare med en årlig lön av 1.500 kronor från tillträde av platsen och tills vidare. Åt styrelsen uppdrogs att bestämma det arvode, som under byggnadstiden borde tillkomma verkställande direktören, som därefter hade att uppbära en årlig lön av 3.000 kronor i ett för allt.

Såsom lämplig plats för uppförande av fabriks-hus föreslogs lägenheten Lillkampen, som av dess dåvarande ägare direktör Carlsson erbjöds bolaget till inköp till större eller mindre del; i anledning varav stämman befullmäktigade styrelsen att med herr Carlsson uppgöra om inköp av så stor del av lägenheten, som kunde för bolagets verksamhet anses behöfelig.

Bryggeriet är fortfarande beläget i en utkant av staden, men vid den tid då det uppfördes, var det c:a 200 meter till närmaste hus.

Det första styrelsesammanträdet ägde rum den 19 sept. 1899, och alla medlemmarna voro närvarande. Häradshövding Björkman utsågs till styrelseordförande, och han samt direktör Per Olsson skulle gemensamt teckna firman.

Nästa styrelsesammanträde, den 22 mars 1900, meddelade verkställande direktören, att bolaget inregistrerats den 29 januari.

Den 2 mars 1900 kunde W.-T. meddela, att det arbetades flitigt med uppförandet av Nya Centralbryggeriet och att i iskällaren de senaste dagarna inforslats stora partier is. Den 16 mars visste samma tidning berätta, att arbetaren C. J. Stål från staden fått benet brutet vid ett grus- och stenras under anläggningsarbetet — f. ö. den enda olycka, som inträffade under uppförandet.

Under tiden blev byggnaden fullbordad. Den 14 sept. 1900 kunde W.-T. meddela, att takstolarna rests på byggnadens ena avdelning, medan den tredje, översta våningen höll på att uppföras å andra avdelningen.

På initiativ av direktör Olsson hade den 9 januari 1901 beslutats hyra försäljningslokal för bryggeriets tillverkningar i Barkmanska gården vid torget för 225 kr. per år, och en öppen magasinsbyggnad skulle för 600 kr. uppföras å bolagets tomt. Den 18 jan. hade beslutats inge anbud å marketentarrörelsen i Hultsfred för 4.300 kr. per år, men anbudet godtogs ej. Åtgärderna vittna om strävan att i god tid försäkra sig om avsättning — ännu hade ju ingen provbrygd avsmakats. Detta skedde, vad ölet beträffar, påskafton 1901, då de anställda som de första fingo avnjuta produkten.

Den 12 april meddelas i annons, att tillverkningarna äro utförda i marknaden. Eftersom ölet ju behöver en viss lagringstid för att bli njutbart, betyder detta, att bryggeriet sedan rätt lång tid varit färdigställt, och i W.-T. för den 8 febr. 1901 finna vi en skildring av det nya bryggeriet:

"Ett besök i Wimmerby nya bryggeri.

Aktiebolaget Nya Centralbryggeriets storartade anläggningar uppe på den s. k. Lillkampen vid Wimmerby är nu i det allra närmaste fullt färdig. Endast en del monterings- och andra mindre kompletteringsarbeten återstå invändigt. I fråga om det yttre fattas deremot kanske något mera, såsom

planering, kontor och "uthus" etc. Kontorslokal hyres t. v. Det nya bryggeriet har emellertid redan gjort tre brygd. Fabrikaten äro dock ännu ej utsläppta i marknaden, med undantag af svagdricka. Detta har, icke utan skäl, redan vunnit liflig efterfrågan och afgang både inom och utom samhället. Bättre svagdricka får man ock söka efter. Om också undertecknad vid sitt besök häromdagen i det nya, ståtliga bryggeriet icke förmådde till botten tömma den väldiga bågare med sådant, hvilken som prof af bryggeriets urbane disponent egenhändigt serverades, så berodde detta endast på drickats tillfälliga temperatur, hvilken täflade med kylan derute, samt frånvaron af kännbar törst. Drickat i och för sig tycktes eljes vara utmärkt. Också "går" det, som antydts, redan med glans.

Detsamma blir utan tvifvel fallet äfven med det nya bryggeriets öfriga tillverkningar: pilsener och lageröl samt läskedrycker. Jemväl sådana komma nämligen att fabriceras. Ty förutsättningarna för att kunna framställa

Vimmerby bryggeri

fullt förstklassiga varor äro här påtagligen större än någonstädes i dessa trakter af det på detta område hittills ganska efterblifna Småland.

De personer, under hvilkas öfverinseende bryggeriet inredts och ordnats, nämligen disponenten *P. Olsson* och bryggmästaren *Karl Hagen*, äro båda män med stor nutida fack-kunskap på detta gebit samt klarsynthet och energi. Beträffande kostnader, har synbarligen heller intet sparats för att få allt så praktiskt samt tids- och ändamålsenligt ordnad som möjligt."

Den 5 okt. s. å. kunde *W.-T.* meddela:

"Taklagsfest.

Arbetet med uppförandet af Aktiebolaget Nya Centralbryggeriet härstädes har nu fortskridit så långt, att taklagskransen i går hissades af arbetarne, som också i öfrigt klädt med flaggor. På qvällen woro samtliga arbetarne inbjudna till "taklagsöl" å stadshotellet.

Bryggeriet, uppfördt af tegel i fem våningar, är ett för våra förhållanden storartadt etablissement, som från sitt upphöjda läge på Lillkampens område ter sig dominerande för ens blickar."

Fram till juni 1901 förekomma i varje nummer av ortstidningarna annonser om bolagets produkter, men sedan bli de sporadiska och gälla mest specialtillverkningar, som t. ex. när den 29 nov. annonseras om att julölet brygges den 17 dec.

År 1901 hölls den ordinarie bolagsstämman den 20 maj.

Styrelsen kom att bestå av verkställande direktör *Olsson* samt vidare häradshövding *Björkman*, bankdirektör *Carlsson* samt godsägare *Enell* och

godsägare Nordström. Suppleanter blevo kronofogde G. Odencrantz och bryggmästare Hagen. Till revisorer omvaldes apotekarna Lindham och Lindström med handlande G. Barkman som suppleant.

Sedan 1856 fanns i Vimmerby ett svagdricksbryggeri, det s. k. Åbro bryggeri, som tappade öl för Oskarshamns Bryggeriaktiebolags räkning. För att öka avsättningen sökte direktör Olsson hösten 1902, då kontraktet med Oskarshamn utgick, att arrendera Åbro eller få överenskommelse till stånd om att det skulle sälja av Nya Centralbryggeriets tillverkningar, men förbindelsen med Oskarshamn var gammal, bryggeriet där var stort och solitt, och Centralbryggeriets framtid tedde sig ännu oviss; herr Herman Johansson som förestod Åbro, vägrade att gå in på direktör Olssons förslag. I stället sökte direktör Olsson öka omsättningen genom att inrätta nederlag å åtskilliga, delvis rätt avlägsna platser, men åtminstone första året var det av naturliga skäl svårt att få omkostnaderna i samband härmed täckta genom vinsten. Sommaren 1902 var vidare ovanligt kall och regnig, vilket menligt inverkade på avsättningen, liksom de dåliga tiderna. Efterverkningarna av det för England oväntat kostsamma boerkriget, transvaalgruvornas stängning etc. gjorde sig märkbara även i vårt land. Avsättningsmöjligheterna inom den lilla hemstaden kunde på grund av dess ringa folkmängd och välstånd ej vara stora, men därtill kom ju konkurrensen från Oskarshamn via Åbro samt omöjligheten att få en egen utskänkingslokal. Visserligen beslöt Vimmerby stadsfullmäktige den 10 april 1902 med 14 röster mot 6 att uttala sig för inrättandet av en s. k. "bierhalle", men länsstyrelsen vägrade sitt tillstånd.

Redan under detta år kastade den 1903 beslutade maltskatten sin skugga framför sig. Direktör Olsson räknade med att kostnaderna för bolagets del i samband med maltskatten (inköp av maltvåg etc.) skulle uppgå till över 3.000 kr.

På en internationell utställning i London sommaren 1902 erhöll Nya Centralbryggeriet silvermedalj och diplom för sina utställda tillverkningar, den första i den långa raden utmärkelser, som bolagets produkter erövat, och en välförtjänt uppmuntran i svårigheterna.

Under 1903 igångsattes arbetet med utläggande av stickrör till Östra Bykällan, varifrån vatten till bryggeriet skulle tagas mot en avgift av 300 kr. per år. Emellertid minskades vattenmängden genom utdikningar, samtidigt som bolagets behov växte, och en brunn grävdes i Källvik på bolagets ägor, men den gav för liten mängd, för att det skulle löna sig att använda den. Först sedan bryggeriet börjat ta vatten ur stadens vattenledning, blev det slut med vattenbekymren. "De sju källorna" uppe i Södra Vi socken rinna i dagen vid foten av en rullstensås, som sträcker sig ned till Vimmerby, och stadens vatten tas från denna ås på 18—22 meters djup. Det är utmärkt gott, vida bättre än filtrerat sjövattnet, och proven ha alltid varit utan anmärkning. Detta sällsynt välsmakande vatten har sin andel i Vimmerbypilsnernas berömmelse. Dess kvalitet stod redan från början på höjdpunkten även tack vare bryggmästare Hagens skicklighet och framsynthet.

Direktör Olsson hade den 31 okt. 1904 med berättigad stolthet kunnat hänvisa till att ölets goda kvalitet möjliggjort en betryggande utveckling, men inte heller på den tiden sålde en god produkt sig själv. Vid årsskiftet 1905 tecknade styrelsen för 2.500 kr. aktier i J. Carlssons automat i Linköping för att få ensamrätt i hans rörelse för avsättning av sina tillverkningar. Dit måste varorna naturligtvis sändas med tåg; 1902 hade Vimmerby fått direkt järnvägsförbindelse med Linköping. Annars kördes ölet ut med hästar; c:a 10 sådana ägdes av bryggeriet vid denna tid. Horn, Gullringen,

Blackstad och Tuna äro några av de mest periferiskt belägna orter, som dessa körningar regelbundet berörde. Dessa "landskörningar" började kl. 6 om morgonen, och utkörarna voro ofta ej tillbaka förrän kl. 10 eller 11 på kvällen.

God kvalitet och oförtruten kundvärvning åstadkommo, att nettovinsten för år 1904, då lågkonjunkturen ännu ej var övervunnen, uppgick till 20.540:82 kr., d. v. s. nästan tiodubbelt mot 1902, det första år, då bolaget kunde redovisa för 12 månaders verksamhet.

B. Expansionstiden.

Företagets enda svaghet var nu det alltjämt otillräckliga aktiekapitalet, men då styrelsen med 1905 års bolagsstämmas bemyndigande våren 1905 inbjöd till ny aktieteckning, hade konjunkturen börjat bli gynnsammare, och kvaliteten hos bolagets produktion samt dess ekonomiska framgångar uppmuntrade de förut tveksamma. C:a 40.000 kr. tecknades, och aktiekapitalet höjdes till 120.000 kr. Ungefär samtidigt tecknades aktier för 20.000 kr. i Teaterrestauranten i Kalmar mot ensamrätt till pilsnerleverans dit. Ett försök gjordes också att inköpa Liedbergs bryggeri i Västervik för att få fast fot i denna stad, men detta misslyckades.¹ Den kungliga förordningen av år 1905 angående försäljning av vin och öl hade i hög grad minskat bryggeriernas avsättningsmöjligheter, och den hade ej väl trätt i kraft, förrän det lokala vetot började bli aktuellt, även om det ej förrän senare blev verklighet. Redan 1905 års förordning gav emellertid kommunerna rätt att förbjuda nederlag av maldrycker, och detta var ett svårt hot mot avsättningen i Småland och Östergötland, de båda landskap, där huvudparten av Nya Centralbryggeriets tillverkningar försåldes. Som ett motdrag inleddes förhandlingar med Tannefors bryggeri i Linköping om dess uppgång i Nya Centralbryggeriet. På extra bolagsstämma den 14 okt. 1905 beslöts inköp av Tannefors bryggeri för 70.000 kr. Köpet likviderades med aktier i CB, som samtidigt höjde sitt aktiekapital till 180.000 kr. Anläggningen i Vimmerby skulle i huvudsak svara för produktionen efter sammanslagningen och i Tannefors mest svagdricka och lageröl tillverkas. Bryggmästare Carl Fredenborg utsågs att för 150 kr. i månaden förestå det s. k. Tannefors Ångbryggeri.

Samma år inköpte direktör Olsson personligen det s. k. Vasabryggeriet, ett svagdricksbryggeri vid Hamngatan i Oskarshamn, samma fastighet, där nu Almqvists järnhandel inrymmes. Priset, inventarier och lager inbegripna, var 70.000 kr. Tack vare detta inköp hade Centralbryggeriet rätt till nederlag i Oskarshamn utan hinder av den nya förordningen, och det dröjde ej länge, förrän "Vimmerbypilsnern" i Oskarshamn med omnejd blivit en svår konkurrent till Oskarhamnsölet. I Vasabryggeriets fastighet var även inrymd en "bierhall", som man sade på den tiden, och genom att endast föra Vimmerbys tillverkningar gjorde denna Centralbryggeriets vara snabbt känd och omtyckt. På förslag av direktör Olsson beslöt styrelsen den 20 okt. 1905 att av honom för inventarieförteckningens priser inköpa lager och inventarier samt av honom hyra bryggeriet för 1.500 kr. per år. Till föreståndare utsågs bokhållaren Erik Flyger, förut i Vimmerby, mot 100 kr. i månaden. Strax efteråt inköpte direktör Olsson järnvägshotellen i Högsby och Målilla för att trygga rätten till nederlag där.

Omkostnaderna för anläggningen i Tannefors förblevo emellertid höga på grund av en del nödvändiga reparationer samt den omständigheten, att rabattsystemet nått särskilt stor utbredning där. Denna olägenhet för bolaget bortföll dock, sedan medlemmarna av Svenska Bryggarföreningen,

¹ Liedbergska bryggeriet inköptes av Aktiebolaget Nya Centralbryggeriet år 1920.

till vilken även Aktiebolaget Nya Centralbryggeriet hörde, enats om att från ingången av år 1907 hålla gemensamma maldryckspriser och slopa all rabatt till återförsäljare. Fördelen härav motvägdes dock av att bolagets tappningsaffärer på landsbygden försvunno efter ikraftträdandet den 1 jan. 1906 av den nya kungl. förordningen angående försäljning av öl och vin. Inskränkningarna i rätten till försäljning och avhämtning av öl gjorde, att pilsnerförsäljningen nedgick, särskilt i Vimmerby; allmänheten övergick till att dricka mera brännvin, vilken vara ju då ännu var fri — en ur nykterhetssynpunkt föga välkommen konsumtionsförskjutning. Det var nämligen mera svårigheten att erhålla öl än varans pris, som gjorde, att konsumtionen minskades; även efter införandet av maltskatten samt Bryggarföreningens beslut om gemensamma priser kostade lagerdricka (som såldes mot rekvisition vid utkörning på landsbygden) blott 7 öre halvan, lageröl 9 öre och pilsner 11 öre.

Bryggmästare Hagen, som haft en stor del av förtjänsten av den utomordentliga kvaliteten på bolagets varor, som kraftigt bidragit till den snabba expansionen, anmälde vid styrelsesammanträde den 23 mars 1908, att han önskade bli löst från sitt ännu ett år löpande kontrakt med bolaget för att tillträda befattningen som disponent för S:t Eriks bryggeri i Stockholm. Till efterträdare utsågs bryggmästare *Erik Miedl* från Nässjö, som tillträdde platsen den 14 april 1908; bryggmästare Hagen slutade sin anställning den 1 maj och hann alltså en smula handleda sin efterträdare.

Året 1909, storstrejkens år, gav ett utomordentligt uppsving åt Nya Centralbryggeriets rörelse. Ej så, att försäljningssiffror och nettovinst stego; ty den med strejken följande ekonomiska krisen måste givetvis ofördelaktigt inverka på konsumtionen, men eftersom bolagets arbetare ej voro organiserade, kunde CB upprätthålla driften och vinna insteg på en hel del håll, dit de ordinarie leverantörerna på grund av strejken voro förhindrade att sända varor. Och de nya kunderna lyckades CB tack vare tillverkningens kvalitet behålla, till dess de under första världskriget våldsamt stegrade fraktkostnaderna gjorde långa transporter för dyrbara. Källarmästaren på Östgöta Källare i Stockholm, riksdagsmännens stamlokal, tog 5 öre mera för halvan av Vimmerbypilsnern än för andra märken; "det gör ingenting, den går ändå", sade han. Även en källarmästare i Linköping höll 5 öre högre pris på CB:s vara än på annan men fick i alla fall god avsättning. Även i många Skåne- och Norrlandsstäder såldes Vimmerbypilsner i stora mängder åren 1909—1915.

Det ekonomiska resultatet av rörelsen 1905—09 var mycket gott. Året 1905 uppvisade en nettovinst på kr. 22.992:56, och utdelningen bestämdes till 10 %. Året 1906 uppvisade stegring av nettovinsten till kr. 24.436:17, och 1907 års bolagsstämma beslöt 6 % utdelning å det numera ökade aktiekapitalet. För år 1907 blev nettovinsten kr. 30.458:26 och utdelningen likaledes 6 %. Nästa år, 1908, blev nettovinsten kr. 34.614:44 och utdelningen oförändrat 6 %. Denna utdelning höjdes nästa år till 7 %, då nettovinsten var kr. 40.995:98. Reservfonden uppgick numera till 18.000 kr. och besparingsfonden till 16.000 kr.

C. Sammanslagningen med Oskarshamns Bryggeriaktiebolag.

Sedan medlemmarna av Svenska Bryggarföreningen överenskommit om att fr. o. m. år 1907 tillämpa gemensamma priser å maldrycker, var ett

hinder för sammanslagning av närliggande bryggerier undanröjt. Andra faktorer, som verkade för sammanslagning, voro de höga frakterna — Nya Centralbryggeriets fraktkostnader mellan Vimmerby och Linköping närmade sig 20.000 kr. per år — statens tryck på bryggerinäringen genom år 1909 höjd maltskatt, som nu var 23 öre per kg., lokalt veto, hot om rusdrycksförbud etc. samt arbetarnas sammanslutning i fackföreningar. Storstrejken år 1909 var en kraftig varning för mindre, ekonomiskt svaga bryggerier, men även andra hade givetvis intresse av att öka sin styrka. I sept. 1910 ägde på direktör Olssons initiativ en sammankomst för underhandlingar om sammanslagning rum i Vimmerby mellan ägarna av de tre självständiga Linköpingsbryggerierna, vidare konsul Piehl i Västervik, innehavare av Piehls bryggeri därstädes, samt direktör Olsson för Nya Centralbryggeriet. Eftersom Oskarshamnsbolaget, bl. a. genom sitt nederlag i Åbro, konkurrerade med CB inom dettas försäljningsområde och hade en gynnsam ekonomisk ställning, vågade direktör Brogren, ägare till ett av Linköpingsbryggerierna, ej gå med på en sammanslagning, så länge Oskarshamn var en oviss faktor. Då direktör Brogren drog sig tillbaka, gävo underhandlingarna denna gång intet resultat. Dock var de tre Linköpingsbryggeriernas sammanlagda omsättning mindre än Aktiebolaget Nya Centralbryggeriets, och eftersom sammanslagningens idén genom tidsförhållandena tvingade sig fram, var förverkligandet blott uppskjutet.

Endast några dagar efter det nämnda sammanträdet avled i Oskarshamn bryggmästare Düll, vars aktier ärvdes av änkan, fru Anna Düll, samt sonen, bryggmästare Carl Düll. Nya förhandlingar upptogos av direktörerna Olsson och Carlsson med dessa, och vid styrelsesammanträde den 9 nov. 1910 kunde herrarna Olsson och Carlsson till styrelsen överlämna ett skriftligt förslag om sammanslagning.

I sin redogörelse utvecklade herrarna Olsson och Carlsson, hurusom de ansett det önskvärt att snarast genomföra sammanslagningen med Oskarshamnsbryggeriet och i detta syfte från fru Anna Düll, innehavare av halva aktiemajoriteten, övertagit hennes aktier för 55.000 kr. samt med innehavaren av andra hälften, bryggmästare Carl Düll, överenskommit att gemensamt rösta för Oskarshamnsföretagets överlåtande på Aktiebolaget Nya Centralbryggeriet mot att för varje aktie i Aktiebolaget Oskarshamns Bryggeri erhöles två i Aktiebolaget Nya Centralbryggeriet. Utbytet skulle således bli pari mot pari.

Förslagsställarna anförde vidare, att konsul Piehl i Västervik visserligen uttalat önskan, att hans företag måtte uppgå i Aktiebolaget Nya Centralbryggeriet, men då man icke ansett sig kunna framlägga någon överlåtelseplan, hade direktörerna Olsson och Carlsson ansett, att denna fusion t. v. borde uppskjutas. De föreslogo, att styrelsen måtte besluta att sammankalla extra bolagsstämma.

Extra bolagsstämman den 5 dec. 1910, där 513 aktier voro representerade, godtog styrelsens förslag. Aktiebolaget Oskarshamns Bryggeri hade vid extra bolagsstämma den 26 nov. beslutat godta de av Aktiebolaget Nya Centralbryggeriet föreslagna villkoren för fusionen, och direktör Olsson meddelade, att bryggeriet i Oskarshamn f. n. drevs för Aktiebolaget Nya Centralbryggeriets räkning och skulle tillträdas den 1 nästkommande oktober.

Det förut flera gånger planerade inköpet av Piehlska bryggeriet i Västervik kom till stånd år 1912, och köpeskillingen var 111.000 kr., men framställningen härav faller utanför ramen för denna skildring, som endast har

Aktiebolaget Nya Centralbryggeriets monter å hantverksutställningen i Vimmerby år 1954

att följa Nya Centralbryggeriets öden fram till den tidpunkt, då det blivit en koncern i stället för ett enda bryggeri, och därefter ge en historik över anläggningen i Vimmerby.

Styrelsen föreslog år 1910 15 % utdelning till aktieägarna med 27.000 kronor samt höjning av verkställande direktörens lön till 6.000 kronor på grund av ökningen i göromålen jämte tantiem efter dittillsvarande grunder. Styrelsens förslag godtogos, och till styrelse för det kommande året valdes direktör Olsson, häradshövding Björkman, direktör Carlsson, godsägare Enell och godsägare Uno Wijkström, Marieholm per Oskarshamn. Suppleanter blevo doktor Gustaf Lind, Vimmerby, och bankdirektör Gustaf Pettersson, Oskarshamn. Revisorer blevo notarie Thunberg och godsägare Helge Drangel, revisorssuppleanter postmästare Pettersson och herr Ivar Petré.

D. Bryggeriet i Vimmerby 1911—1923.

Året 1911 bjöd på en varm sommar, och det ekonomiska livet hade hämtat sig efter storstrejken. Vimmerbypilsnern fortsatte sitt segertåg, och försäljningen i dess helhet under tiden 1 januari—30 september 1911 var större än under hela föregående kalenderåret.

Åren 1911—1914 behövde ej några större utvidgningar och moderniseringar göras i Vimmerbybryggeriet — dess kapacitet och varornas kvalitet motiverade ju leveranser till andra av koncernens bryggerier.

Tack vare en del moderniseringar i Oskarshamnsbryggeriet var detta nu i stånd att självt tillverka hela sin försäljning, men till f. d. Piehlska bryggeriet i Västervik, numera tillhörigt koncernen, samt till Tannefors leverades stora mängder maltdrycker från Vimmerby.

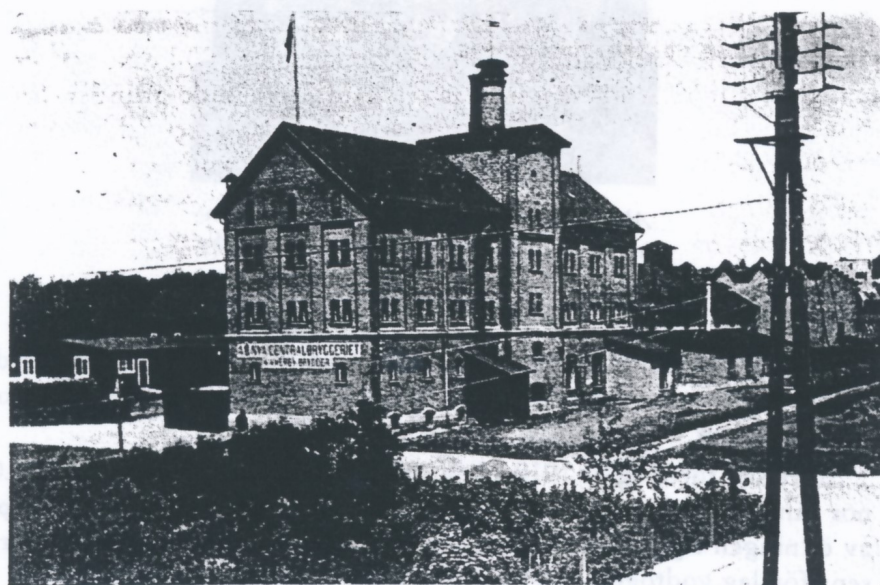
De svårigheter för bryggeriindustrien, som första världskriget medförde i form av brist på korn, humle och bränsle, stegrade priser och avlöningar etc., skildras i annat sammanhang. Då år 1917 besparingsfonden genom avsättningar vuxit till 360.000 kronor = samma belopp som aktiekapitalet, togs nämnda fond i anspråk för en fördubbling av detta till 720.000 kronor.

I stället för den i anspråk tagna besparingsfonden inrättades en dispositionsfond och en avskrivningsfond.

Den 15 mars 1922 utbröt en häftig eldsvåda i bryggerifastigheten i Vimmerby, varvid våningarna ovanför mälteriet nästan fullständigt spolierades. Fastigheten var försäkrad i Städernas Allmänna Brandstodsbolag, inventarier och lager i bolaget Svea. Värderingen av skadorna gav till resultat, att båda bolagen utbetalade 138.916:65 kronor till Nya Centralbryggeriet, vilket täckte förlusten. Centralbryggeriet lät självt utföra reparationerna, som på eftersommaren s. å. voro slutförda.

Den 23 augusti 1922 lämnade Nya Centralbryggeriets grundare, direktör Per Olsson, sin tjänst, och efterträdare blev till nästa bolagsstämma disponent John Svensson, Linköping, samt därefter godsägare Hugo Drangel, son till Helge Drangel.

Bryggeriet år 1935

Bryggmästare Miedl skötte utom befattningen i Vimmerby Falerums bryggeri, som han själv ägde. Givetvis var detta ofördelaktigt för Nya Centralbryggeriet, dels emedan Miedl härigenom ej kunde ägna hela sin tid åt bolagets fromma, dels emedan de båda företagens affärer riskerade bli sammanblandade. Vid en ny löneroglering, som 1923 trädde i kraft, erbjöds Miedl 10.000 kronor per år plus vedbrand mot förbindelse att ej konkurrera med CB, inneha annan tjänst eller driva Falerum efter 1 september 1923. Underhandlingarna ledde emellertid ej till något resultat, och Miedl frånträdde sin befattning den 26 maj 1923. Förutvarande disponenten i Västervik, bryggmästare Carl J. P. Fredenborg, skulle t. v. vara bryggmästare i Vimmerby mot 400 kronor per månad plus vedbrand. Efter hans död den 9 december 1923 antogs till efterträdare bryggmästare Einar Svensson mot 500 kronor per månad. I Vimmerbybryggeriets avsättning inträdde nu en ytterligare ökning, sedan Hultsfreds bryggeriaktiebolag trätt i likvidation och inköpts av Nya Centralbryggeriet. Därefter utfördes endast s. k. försvarsbrygd i Hultsfred, men Vimmerby levererade dit av sin produktion.

E. Vimmerby bryggeri 1924—1934.

När år 1924 ingick, hade styrelsen i Nya Centralbryggeriet och ledningen av anläggningen i Vimmerby intet namn gemensamt med den ursprungliga ledningen. Avgång och dödsfall hade 1923 avlägsnat de sista av de ursprungliga medlemmarna.

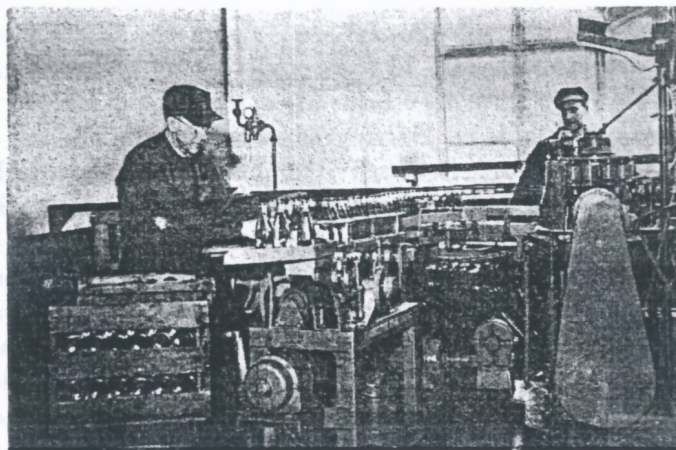

Bryggeriets personal år 1927

Beträffande Vimmerby bryggeri uppstodo där som på många andra håll svårigheter vid framställandet av en så högklassig produkt som möjligt utan brott mot de nya bestämmelserna om alkoholprocenten. Bryggmästare *Einar Svensson*, som i mars 1924 övertagit den tekniska ledningen efter bryggmästare *Fredenborgs* död, var mycket ung, och år 1926 efterträddes han som bryggmästare i Vimmerby av bryggmästare *J. O. Leffler*, Väster-
vik, som hade längre praktik. Samtidigt bestämdes, att kamrern i Vimmerby skulle ha titeln disponent, för att ingen tvekan skulle uppstå om vem som vore chefen för bryggeriet. Samma nyhet infördes vid bolagets övriga bryggerier. Kamrer, från 1926 disponent, i Vimmerby var från 1 juni 1924 förutvarande kassören vid Linköpingskontoret *Arvid Kullman*, som då efterträdde rådmann *Carl Thorsell*, Vimmerby. Samma år, 1924, överflyttades bolagets huvudbokföring i sin helhet från Vimmerby till Linköping.

På styrelsesammanträde den 19 oktober 1925 beslöts, att de av koncernens bryggerier, bl. a. Vimmerby, som ännu ej voro medlemmar av Bryggeriernas Bojkottsskyddsförening, skulle ingå i denna. Samtliga bryggerier skulle också ingå i Sveriges Industriförbund.

Under tillverkningsåret 1924—1925 förmäلتades i Vimmerby 172.124 kg korn, varav (huvudsakligen till bolagets bryggeri i Väster-
vik) försålles 15.184 kg malt. Verkställande direktören, vid denna tid direktör *C. H. Ber-
now*, fann, att driftskostnaderna i Vimmerby voro för höga — de uppgingo

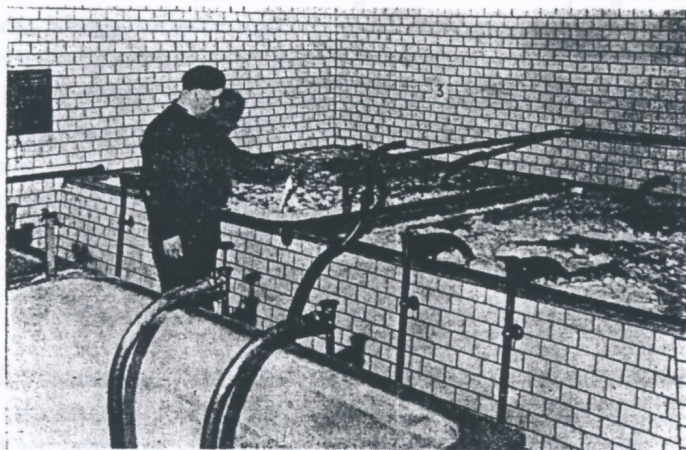

Vid läskedrycksmaskinen

till 53:79 kronor per hektoliter. En kommitté med 3 medlemmar, varav verkställande direktören var en, skulle undersöka förhållandena och avhjälpa felen. Som sakkunnig tillkallades den tyske laboratoriechefen vid Aktiebolaget Skånebryggerier i Hälsingborg, doktor Chr. Wirth. Resultatet blev det redan nämnda utbytet av bryggmästare samt en del förändringar i driftsrutinen. Emellertid gav omorganisationen i Vimmerby ej omedelbart resultat, och de experiment, som måste göras, innan man exakt kunde bestämma de svaga punkterna i tillverkningen, medförde tillverkningsåret 1925—1926 för första gången i bryggeriets historia en förlust för rörelsen. Denna stannade dock vid 157 kronor. En bidragande orsak till det otillfredsställande resultatet var också konkurrensen från Åbro bryggeri. Redan nästa år hade emellertid CB en liten vinst på 1.658:71 kronor, vilken under året därpå tiodubblades. Då var bryggmästare *Erik Ekström* från Hälsingborg teknisk ledare, nämligen sedan 1 juni 1927. Under de få år, då Vimmerbys driftsresultat varit dåligt, kunde koncernen dock ge 12 % utdelning tack vare vinsten från övriga bryggerier. Falerums, Maspelösa, Mariannelunds, Hultsfreds, Mjölby och Vadstena bryggerier tillhörde numera koncernen, som ökat aktiekapitalet till 1.620.000 kronor.

Mariannelunds bryggeri hade övertagits av CB från ingången av år 1928, och då bryggeriet där visserligen var ganska modernt utrustat men tämligen litet, beslöts att låta Vimmerby svara för leveranserna dit, vilket förut blott delvis varit fallet. Under året började i Vimmerby tillverkas maltdricka, s. k. Ekmansdricka, som enligt riksdagsbeslut av år 1928 skulle saluföras. CB hade, liksom sina konkurrenter, ingen framgång med den nya produkten, som på grund av bestämmelserna om malt- och alkoholstyrka ej kunde

Bryggeriets jäskällare

göras lockande för allmänheten. Av de i Vimmerby under tillverkningsåret 1927—1928 producerade 60,5 hl förblev det mesta osålt; ivriga nykterhetsvänner läto sig trots gratisprov från CB ej förmås till inköp.

Åren 1924—1929 hade ett Hälsingborgskonsortium innehaft en stor aktiepost i Nya Centralbryggeriet, och i samband därmed hade bryggmästare Ekström kommit från Hälsingborg till Vimmerby. Då år 1929 större delen av konsortiets aktier i CB övergingo i andra händer, avflyttade herr Ekström från Vimmerby och fick till efterträdare ingenjören och bryggmästaren *S. Lienhart*. Disponent Kullman var fortfarande chef för bryggeriet där men flyttade 1931 till Maspelösa, varefter bryggmästare Lienhart fick bekläda chefsposten i Vimmerby och erhöll ett kontorsbiträde som hjälp. Emellertid utnämndes ingenjör Lienhart den 1 april 1933 till disponent för bryggeriet i Oskarshamn, varvid disponent Kullman flyttades tillbaka till

Vimmerby. Den 1 oktober 1934 anställdes bryggmästare *Olle Wijkström* där som bryggmästare och tappbokhållare.

Den 1 januari 1934 övertog bolaget den förut av disponent Ernst Ström innehavda läskedrycksfabriken i Hultsfred. CB fick mera transporter än förut, eftersom Vimmerby hädanefter fick producera den kvantitet läskedrycker, som disponent Ströms anläggning förut tillverkat. Vidare skulle Vimmerby fr. o. m. år 1934 brygga julöl för koncernens samtliga bryggerier.

F. Tiden 1934—1949.

Den 22 september 1934 avgick bolagets verkställande direktör, *C. H. Ber-now*, som sedan den 10 april 1924 innehaft sin befattning. Hans efterträdare blev den 1 november 1934 disponent *Birger Paulson*, Borlänge, vilken fortfarande innehar ledningen av koncernen. Även i den omedelbara ledningen av Vimmerbybryggeriet inträdde en förändring, då disponent Kullman den 25 september 1935 avled. Hans efterträdare som chef blev godsägare *Carl Landsberg*, Vimmerby. Herr Landsberg hade emellertid som godsägare genomfört vissa omläggningar av driften på godset och därigenom kommit i strid med sina torpare, med vilka arbetarna i Vimmerby med omnejd kände sig solidariska, och herr Landsbergs chefskap hotade medföra en viss nedgång av CB:s omsättning. Den 1 februari 1937 avgick bryggmästare *Olle Wijkström*, och i hans ställe kom bryggmästare *Kjell Simonsson*. Då disponent Landsberg i oktober 1937 avled, blev herr Simonsson hans efterträdare även å chefsposten. År 1937 såldes bolagets bryggeri i Marianelund, och därefter skedde distributionen dit från Vimmerby endast med orderupptagning å platsen.

Under tiden fram till andra världskriget gjordes flera och större inköp för Vimmerbybryggeriet än tidigare, samtidigt som nettovinsten ökades, så att den t. ex. för 1937—1938, det sista tillverkningsåret med "normala" förhållanden, uppgick till c:a 73.000 kronor.

Naturligt nog medförde krigsutbrottet i september 1939 förändringar och svårigheter på snart sagt alla områden för bolaget och inte minst för Vimmerbybryggeriet. Ett bekymmer blevo de genom militärinkallelserna nödvändiga ständiga ombytena av bryggmästare och annan personal.

Genom inkallelserna led bolaget brist på van arbetskraft, och arbetslösheten inom en del industrier sänkte omsättningen. Maltskatten hade återigen höjts, och skatt å läskedrycker och vatten hade införts. Temporärt utskänkingsförbud tillämpades t. ex. vid inkallelser, och råvarupriserna hade stigit kraftigt. Under senare hälften av 1940 tjänstgjorde först bryggmästare *Einar Svensson* och sedan bryggmästare *Bertil Svensson* som tekniska ledare i Vimmerby. Den 1 juni 1941 utnämndes kassören där *Sture Blomberg* till kamrer, och den 20 i samma månad blev kontoristen därstädes *Bengt Carlsson* definitiv innehavare av kassörsposten, på vilken han under kamrer Blombergs militärinkallelser tidvis vikarierat sedan december 1939.

Bryggmästare *Erik Hamrén* hade sedan den 23 augusti 1942 lett bryggningen i Vimmerby men förflyttades i maj 1944 till Linköping samt fick till efterträdare bryggmästaren och disponenten *Hans Jakobsson*, som ännu förestår Vimmerbybryggeriet. Beträffande personalfrågor är slutligen att nämna, att kamrer Blomberg i maj 1945 begärde och erhöll entledigande, och tack vare rationalisering behövde hans post ej återbesättas.

GÖTEBORGS-POSTEN TORSDAG 10 MAJ 2001

Redaktör: Anders Johansson 031-62 47 83

Bitr. redaktör: Cecilia Frisk 031-62 40 89

E-post: ekonomired@gp.se

Fax: 031-62 40 10

Bestörtning på Pripps i Högsbo

Nedläggningen av bryggeriet kostar 280 anställda jobben

Pripps i Göteborg läggs ned och 280 anställda blir av med jobben. Ett hundratal av dem kommer dock att erbjudas jobb på Carlsbergs bryggerier i Falkenberg och Bromma.

■ I går eftermiddag fick de anställda på Pripps i Högsbo det besked många fasat för under flera månader. Ett besked som möttes med stor bitterhet.

– Det är alldeles bedrövlig stämning där inne nu efter informationsmötet, många gråter och andra sitter och dricker öl, berättar Daniel Larsson, som arbetar med miljö- och kvalitetsutveckling och också är sekreterare i den lokala SIF-klubben.

– Jag hade kunnat köpt en nedläggning om företagsledningen stått för sina löften. Men istället har de bedragit oss och ljugit oss rätt upp i ansiktet och den utredning som folk slitit sig blodiga med de senaste månaderna har man uppenbarligen inte fäst något avseende vid alls. Och uppenbart är den svenska företagsledningen helt överkörd av danskarna.

Daniel Larsson ser nämligen inte alls någon företagsekonomisk vinst i att offra Pripps och låta Falcon bli kvar.

– Här ligger vi på 80 öre litern i produktionskostnad, i Falkenberg är totalkostnaden 1 krona och 70 öre litern, säger han. Dessutom kör vi just nu bara 30-40 procent av vår totalkapacitet och skulle alltså kunna fördubbla vår produktion medan Falkenberg kör för fullt och alltså måste bygga ut om de ska utvidga.

De anställda kommer att söka annat

Beslutet från Carlsbergs styrelse innebär att MBL-förhandlingar om en nedläggning i Göteborg inleds omgående. Men själva produktionen ska enligt planerna fortsätta ända till april nästa år och lagerverksamheten ska vara igång till oktober.

– Hur de nu ska lyckas med det, säger Daniel Larsson. Själv tänker jag söka mig härifrån så fort jag någonsin bara kan och det säger alla andra också.

Christoffer Gissy, som jobbar i dryckesproduktionen, är övertygad om att beslutet från Carlsbergs styrelse är politiskt och inte företagsekonomiskt.

– Jag trodde inte Göteborg skulle försvinna, eftersom vi har sådana produktionsfördelar här. Men antagligen går det inte att lägga ner Falkenberg, eftersom man redan blivit av med Vin och Sprit därnere. Så nu lindar företagsledningen in det och säger inte att det egentligen är politiska skäl det handlar om. För Patrik Hansson är jobbet på

Pripps hans första riktiga jobb överhuvudtaget.

– Det är jättekäckt tråkigt alltså, även om jag inte blev precis förvånad. Jag har varit vikarie här i tappningen i ett år och nu vet jag inte riktigt hur det blir. Frågan är ju vem som vill stanna kvar efter det här.

Att ett av Carlsbergs tre svenska bryggerier skulle få stryka på foten har stått klart ända sedan i början av året. Då, innan den formella sammanslagningen mellan Carlsberg och Pripps/Ringnes ens var genomförd, tillsattes en utredning om hur den framtida bryggerijätten skulle se ut i framtiden.

– Det finns inte plats för alla tre fabriker när ölförsäljningen faller så som den gjort sedan Sverige gick med i EU 1995, säger informationsdirektör Göran Orre. De senaste sju åren har svenskarnas köp av inhemskt tillverkat öl minskat med 90 miljoner liter till 500 miljoner liter, varav Pripps står för halva delen.

Falkenberg har redan drabbats

Vid värderingen av de tre bryggerierna har kostnaderna för produktion och distribution vägts in, men även samhällsekonomiska hänsyn har tagits med. Till exempel hur arbetsmarknaden för nya jobb ser ut på de tre orterna.

Falkenberg, som nyligen drabbades hårt när ortens spritfabrik stängdes, fick därmed en bättre sits.

Varför slår då Stockholm ut Göteborg?

– Vi måste finnas på båda kusterna. Vi kan inte ha två fabriker på västkusten och ingen på ostkusten. Dessutom blir det för dyrt att skicka öl och läsk från Göteborg och Falkenberg till hela övriga landet, säger Göran Orre.

Att det i grund och botten handlar om kronor och ören förstärks av Mikael Helberg, vd för Carlsberg Sverige.

– Det här är mest ekonomiskt fördelaktigt för Carlsberg.

Tillverkningen i Göteborg kommer till största delen att flyttas till Falkenberg. Omkring hundra av de anställda kommer att erbjudas jobb endera där eller vid Bromma-bryggeriet.

Carlsberg Sverige lovar att hjälpa till att hitta nya jobb för de som är övertaliga.

– Vi ska göra individuella handlingsplaner för alla anställda vid fabriken i Göteborg.

Men visst finns risken för att alla som kan hitta ersättningsjobb sticker direkt, medger Göran Orre.

– Vi får försöka motivera dem att stanna kvar.

EVA THORPENBERG-PAULSSON
OCH CECILIA FRISK
031-62 42 13 eva.thorpenberg-paulsson@gp.se

FAKTA | Slutet för ett stycke Göteborgshistoria

Pripps har bryggt öl i Göteborg i 173 år. Grundaren Johan Albrecht Pripp och hans son Carl Pripp spelade viktiga roller när bryggerinärningen gick från lokalt hantverk till nationell industri.

Pripps grundades 1828 på Stampen, och verksamheten i de karaktäristiska byggnaderna på GP-husets granntomt var ett dominerande inslag i Göteborgs stadsbild ända fram till 1976. Då byggde Pripps nytt i Högsbo. Pripps blev tidigt en föregångare när det gäller affärsmässig stordrift. Redan på tidigt 1900-tal infördes klassiska göteborgska ölmärken som Lyckholms och Carnegie Porter i Prippsimperiet.

Bild: JOHAN FRÄMST

UPPGIVET. De anställda på Pripps visste att det fördes diskussioner om bryggeriernas framtid sedan Carlsberg kommit in som ägare. Men att det skulle bli Göteborg som offerades hade varken Patrik Hansson eller hans arbetskamrater väntat sig.

Detta tidningsurklipp har tillhandahållits av medlemmen Leif Nielsen

-LALördag 26 maj 2001 **Ystads Allehanda**

IN 7, 273 30 TOMELILLA, TEL: 0417-125 85, FAX: 0417-143 53, E-POST, red.to@allehandasyd.se KUNDTJÄNST: 0417-125 80

Krav på konkurs för Bryggeriet i Ystad AB

Per Sjöberg

0411-645 47

per.sjoberg@allehandasyd.se

■ **TOMELILLA.** En konkursansökan lämnades i går in mot Bryggeriet i Ystad AB som har sitt säte i Tomelilla.

Bakom ansökan står tre av delägarna som kräver 190 000 kronor i bland annat löneersättning. Delägarna, som innehar 45 pro-

cent av bolagets aktier, vill ha ersättning för uteblivna löner, biler, sättning och ersättning för andra utlägg.

Kraven sträcker sig så långt tillbaka i tiden som till 1999 och den exakta summan är 190 757 kronor plus ränta.

– Vi har skäl att misstänka att bolaget är på obestånd och därför ej kan fullgöra sina betalnings- skyldigheter. Vi anholder därför

att tingsrätten försätter Bryggeriet i Ystad AB i konkurs, skriver delägarna i sin ansökan.

FUNGERAR INTE

– Vårt samarbete har inte fungerat på länge. Nu får vi tydligen mötas i tingsrätten, säger Göran Eriksson. Han är VD och huvudägare i Bryggeriet i Ystad AB sedan han i fjor köpte 55 procent av aktierna.

Göran Eriksson säger att han gjort allt för att lösa de tvister som förekommit och att han är förvånad över att de övriga delägarna nu lämnat in en ansökan om att bolaget försätts i konkurs.

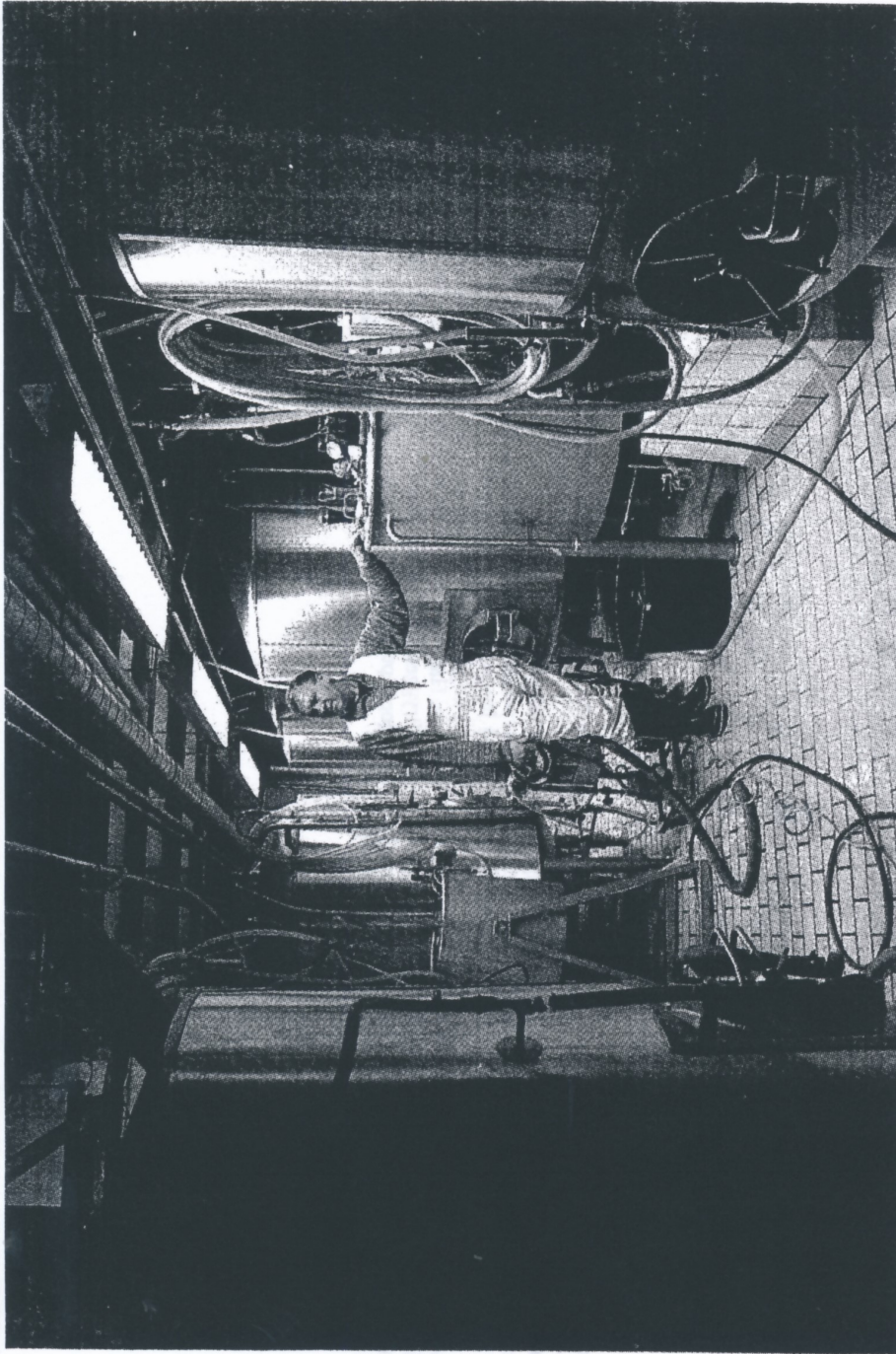
– Lönekraven från 1999 behandlade vi vid vårt bokslut. Vi var då överens om att inte ta upp detta. Jag förstår inte varför delägarna nu ändrat sig, säger en överraskad Göran Eriksson.

Ystads Allehanda Måndag 7 maj 2001

Produktionen
av Ysta
Färsköl
tillbaka
i hemstaden.

Detta tidningsurklipp har tillhandahållits av medlemmen Leif Nielsen

Milenko Radak betonar att yrket som bryggmästare kräver självdisciplin. "Det är inte ovanligt att folk på bryggerier dricker för mycket", säger han.

BILD: JAN-OLLE PERSSON

Färsköl bryggs i Ystad igen

Peter Gustafsson

■ **YSTAD.** Ystadbryggeriet återupptar produktionen av Ysta Färsköl – i Ystad.

Den Ystadbaserade produktio-
nen har legat nere sedan årsskif-
tet, men sedan en månad tillbaka

arbetar Milenko Radak, företa-
gets nye bryggmästare, för hög-
tryck med att få mäsckar och öl-
tankar i ordning.

– Som det ser ut nu kommer vi
att köra i gång den kommande
veckan.

Göran Eriksson, VD och huvud-

ägare i Ystadbryggeriet, är myck-
et nöjd med att få tillbaka ölpro-
duktionen till Ystad.

En tid var det Fors Nya Brygge-
ri i Avesta som tillverkade Ysta
Färsköl – illa av två skäl, ur Göran
Erikssons synpunkt.

– Dels fick vi ingen avkastning,

på kapitalet – utrustningen i Ys-
tad stod stilla och drog inte in nå-
gra pengar – dels gick vi miste om
det marknadsmissiga värdet det
ger att tillverka Ysta Färsköl i Ys-
tad.

Och Göran Eriksson tycker att
det är extra kul att just Milenko

Radak är engagerad i produktio-
nen.

"BRINNER FÖR YRKET"

– Milenko var med och montera-
de utrustningen vid starten 1996,
han har 20 års erfarenhet från
Pripps och brinner för sitt yrke.

Följande vackra bilder har tillhandahållits av redaktörens dotter

HÄST PÅ CARLSBERG KRAFTER

Den jytska hästen i bryggeriets tjänst

Gorm njuter av livet, speciellt då han någon gång då och då får "halsa" en Carlsberg.

